

Sygn. akt III AUz 13/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak (spr.)
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek SSA Jolanta Hawryszko

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **J. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. W..**

o przyznanie renty

na skutek zażalenia ubezpieczonej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gorzowie W.. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 grudnia 2012 r. sygn. akt VI U 1037/11

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

Sygn. akt III AUz 13/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gorzowie Wielkopolskim rozstrzygnął w ten sposób, że w punkcie I oddalił wniosek ubezpieczonej o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych apelacji, w punkcie II odrzucił apelację ubezpieczonej.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych.

Ubezpieczona J. S. odwołała się od decyzji ZUS Oddziału w G. W.. z dnia 15.06.2011 r. o odmowie prawa do renty.

Sąd Okręgowy – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 02.10.2012 r. oddalił jej odwołanie.

W dniu 12.10.2012 r. J. S. odebrała odpis wyroku z uzasadnieniem a dnia 25.10.2012 r. wywiodła apelację. Ponieważ apelacja obarczona była brakami, Sąd Okręgowy zobowiązał ubezpieczoną do ich uzupełnienia. J. S. braki uzupełniła po terminie co spowodowało wydanie dnia 12.11.2012 r. postanowienia o odrzuceniu apelacji.

Dnia 26.11.2012 r. J. S. złożyła wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków apelacji, a Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 20.12.2012 r. odrzucił apelację i oddalił wniosek o przywrócenie terminu.

Dnia 02.10.2012 r. zapadł wyrok oddalający odwołanie ubezpieczonej J. S. od decyzji ZUS Oddziału w G. W.. z dnia 15.06.2012 r. Dnia 25.10.2012 r. J. S. osobiście złożyła apelację od wyroku. Dnia 29.10.2012 r. Sąd Okręgowy wezwał ubezpieczoną do uzupełnienia braków apelacji poprzez jej opłacenie, wskazanie czy wyrok zaskarża w całości, czy w części i określenie czy wnosi o jego zmianę, czy też uchylenie i przekazanie do ponownego rozpoznania. Zobowiązanie Sądu ubezpieczona odebrała osobiście dnia 31.10.2012 r. Braki apelacji J. S. uzupełniła po terminie w dniu 09.11.2012 r. Dnia 12.11.2012 r. Sąd Okręgowy postanowieniem odrzucił apelację. Odpis postanowienia J. S. odebrała w dniu 20.11.2012 r., a w dniu 26.11.2012 r. wystąpiła z wnioskiem o przywrócenie jej terminu do wniesienia apelacji. Do wniosku dołączyła odpis apelacji.

J. S. dnia 03.11.2012 r. zachorowała. Wezwała wizytę domową a lekarz stwierdził, że z powodu choroby układu krążenia i kręgosłupa jest ona niezdolna do pracy na okres do 07.11.2012 r. J. S. czuła się bardzo źle i nie pomyślała aby poprosić kogoś z domowników o wykonanie zobowiązania Sądu. Wraz z J. S. zamieszkuje mąż i dzieci. Mieszkanie wyposażone jest w telefon. J. S. była przekonana, że 7 - dniowy termin na wykonanie zobowiązania Sądu dotyczy dni roboczych. J. S. leczy się z powodu nadciśnienia, cukrzycy, utrwalonego migotania przedsionków, hipercholesterolemii i zespołu bólowego lędźwiowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych.

Jako podstawę prawną swojego rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji powołał art. 369 § 1 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c.

Z treści art. 369 § 1 kpc wynika, że apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem. Natomiast w myśl art. 370 kpc sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanego terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że ubezpieczona wyrok z uzasadnieniem otrzymała w dniu 12.10.2012 r. a więc w terminie, lecz apelacja ta obarczona była brakami, o uzupełnienie których Sąd wezwał ubezpieczoną w dniu 29.10.2012 r. Wraz z zobowiązaniem Sąd doręczył ubezpieczonej pouczenie o skutkach dokonania czynności po terminie lub jej niedokonania. Zobowiązanie ubezpieczona odebrała dnia 31.10.2012 r. (we czwartek) a braki uzupełniła dnia 09.11.2012 r. Apelacja ubezpieczonej podlegała więc odrzuceniu z uwagi na uzupełnienie jej braków po upływie 7 - dniowego terminu zakreślonego przez Sąd.

Ponieważ jednak ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o przywrócenie jej terminu do wniesienia uzupełnionej apelacji dołączając jednocześnie odpis apelacji, Sąd zobowiązany był wniosek ten rozpoznać. W myśl bowiem art. 168 § 1 kpc jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Przywrócenie nie jest dopuszczalne, jeżeli uchybienie terminu nie pociąga za sobą ujemnych dla strony skutków procesowych.

Celem rozpoznania wniosku ubezpieczonej Sąd Okręgowy przesłuchał ubezpieczoną, zapoznał się z przedstawionym przez nią dokumentem medycznym i uznał, że brak jest podstaw do przywrócenia terminu albowiem, zdaniem Sądu, brak jest podstaw do uznania braku zawinięcia po stronie ubezpieczonej w opóźnieniu się z dokonaniem czynności procesowej. Brak winy w niedokonaniu w terminie czynności procesowej przyjmuje się wówczas, gdy wystąpiły przeszkody niezależne od strony, w tym także, gdy strona z powodu choroby błędnie zrozumiała pouczenie o sposobie i terminie dokonania czynności procesowej (postanowienie SN z dnia 5 stycznia 2006 r., I UZ 38/05, OSNP 2007, nr 1-2, poz. 32). Przy ocenie winy strony lub jej braku w uchybieniu terminu do dokonania czynności procesowej (art. 168 § 1 k.p.c.) należy brać pod rozwagę nie tylko okoliczności, które uniemożliwiły stronie dokonanie tej czynności w terminie, lecz także okoliczności świadczące o podjęciu lub niepodjęciu przez stronę działań mających na celu zabezpieczenie się w dotrzymaniu terminu (postanowienie SN z dnia 6 października 1998 r., II CKN 8/98, Lex, nr 50679). Tymczasem, jak wynika z wyjaśnień ubezpieczonej, była ona przekonana o tym, że siedmiodniowy termin na

wykonanie zobowiązania Sądu liczy się w dniach roboczych, a ponadto od dnia 03.11.2012 r. nie czuła się dobrze i nie myślała o wykonaniu zobowiązania w terminie. Kiedy zaś poczuła się lepiej zobowiązanie wykonała; było to już jednak po terminie.

Sąd Okręgowy oceniając fakt dokonania czynności procesowych po terminie podniósł, że wprawdzie J. S. jest osobą chorą, lecz nie wykazała aby jej stan zdrowia między dniem 31.10.2012 r. kiedy otrzymała zobowiązanie Sądu a dniem 07.11.2012 r. kiedy upływał termin do jego wykonania, był na tyle zły, że uniemożliwiał ubezpieczonej zarówno osobiste wykonanie zobowiązania poprzez uzupełnienie braków apelacji i jej wysłanie do Sądu, jak i skorzystanie z pomocy osób trzecich. Ubezpieczona wyjaśniła, że mieszka razem z mężem i z dziećmi a więc, zdaniem Sądu, nie było żadnych przeszkód aby dorosły domownik pomógł jej w wykonaniu zobowiązania. Tłumaczenie, że ubezpieczona o tym nie pomyślała, nie przekonały Sądu do uznania za zasadne jej twierdzeń o braku możliwości sporządzenia i wysłania uzupełnionej apelacji w terminie oraz braku zawinienia po jej stronie. Ponadto ubezpieczona nie wykazała aby jej stan zdrowia w tym czasie uniemożliwił dokonanie tej czynności w terminie. Wprawdzie zaświadczenie lekarskie przedłożone przez ubezpieczoną potwierdziło, że była ona niezdolna do pracy od 03 do 07.11.2012 r. z powodu przebytej operacji kręgosłupa i choroby układu krążenia, ale nie wynika z niego aby ubezpieczona nie była w stanie choćby podyktować treści apelacji zgodnie z zobowiązaniem Sądu. Niczym nie uzasadnione są także twierdzenia ubezpieczonej o przekonaniu, że termin określony przez Sąd dotyczy tylko dni roboczych. Wszelkie wątpliwości zaś ubezpieczona mogła rozwiązać korzystając z telefonicznej porady gdyż, jak sama przyznała, dysponuje aparatem telefonicznym w domu.

Tak więc, zdaniem Sądu, ubezpieczona jako osoba należycie dbająca o własne interesy, miała możliwość złożyć uzupełnioną apelację w terminie a skoro tego nie uczyniła i nie wykazała braku zawinienia, Sąd oddalił jej wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków apelacji i apelację na podstawie art. 370 k.p.c. odrzucił.

Z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego nie zgodziła się J. S., która zaskarżyła orzeczenie w całości, wniosła o zmianę postanowienia przez przywrócenie jej terminu do złożenia apelacji, ewentualnie o uchylenie powyższego postanowienia celem ponownego rozpoznania jej wniosku przez Sąd Okręgowy.

Ubezpieczona w zażaleniu podnosi, że apelacji nie uzupełniła, ponieważ była chora. Podniosła także, że Sąd Okręgowy odrzucając wniosek o przywrócenie terminu nie uwzględnił warunków wiejskich. Ubezpieczona ma daleko na pocztę, ma również trudny dostęp do lekarza.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Zażalenie J. S. nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd pierwszej instancji prawidłowo postąpił oddalając wniosek skarżącej o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych apelacji i wobec nieprzywrócenia terminu musiał apelację odrzucić. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że J. S. nie uzupełniła braków formalnych apelacji, którą wniosła w terminie albowiem nie wskazała zakresu zaskarżenia wydanego w sprawie wyroku oraz nie sformułowała wniosku apelacji przez podanie, czy wnosi o zmianę, czy też o uchylenie wydanego przez Sąd Okręgowy wyroku, oraz nie sformułowała wniosku apelacji przez podanie czy wnosi o zmianę, czy też o uchylenie wydanego przez Sąd Okręgowy wyroku w dniu 2 października 2012 roku. Braki te zostały uzupełnione po upływie określonego terminu 7 dni, dopiero w dniu 9 listopada 2012 roku.

Trafnie również Sąd orzekający uznał, że zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do przywrócenia terminu do wniesienia apelacji albowiem brak podstaw do uznania braku zawinienia w opóźnieniu po stronie skarżącej w dokonaniu czynności procesowej. Co prawda J. S. powołuje się na chorobę i niemożność dokonania czynności procesowej w terminie, jednakże stan choroby został stwierdzony 3 listopada 2012 roku, a zobowiązanie z Sądu Okręgowego do uzupełnienia braków formalnych ubezpieczona otrzymała 31 października 2012 roku, a więc mogła uzupełnić braki od razu tego samego dnia lub 2 listopada, mogła również zachować należytą staranność jakiej należy wymagać od strony dbającej o swoje interesy i skorzystać z pomocy członków rodziny – dzieci, męża aby sporządzili w jej imieniu stosowne pismo, bądź też upewnili się dzwoniąc do Sądu w jaki sposób należy liczyć określony termin 7 dni do uzupełnienia braków formalnych apelacji. Skoro skarżąca nie mogła od 3 listopada 2012 roku osobiście

wykonać zobowiązania sądu, to winna skorzystać z pomocy dorosłych członków rodziny. Tłumaczenie skarżącej, że nie uzupełniła braków formalnych apelacji „bo o tym nie pomyślała” świadczy również o braku staranności z jej strony w wypełnieniu zobowiązania nałożonego przez Sąd. Również tłumaczenie skarżącej, że mieszka w warunkach wiejskich, gdzie jest trudny dostęp do urzędu pocztowego, czy też do lekarza nie daje podstaw do uznania, że skarżąca bez swojej winy nie uzupełniła braków formalnych apelacji w terminie. W B. gdzie zamieszkuje jest Urząd pocztowy. Stosownie do treści art. 368 § 1 k.p.c. apelacja powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać elementy wymienione w pkt 1-5 tego przepisu (między innymi oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona ze wskazaniem, czy jest on skarżony w całości czy w części, wniosek o zmianę lub uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub o uchylenie). Powyższych elementów apelacja wniesiona przez skarżącą nie zawierała, a więc prawidłowo postąpił Sąd pierwszej instancji wzywając J. S. do uzupełnienia braków formalnych w terminie 7 dni wraz z pouczeniem o skutkach ich uchybienia. Skoro skarżąca nie uzupełniła zaistniałych braków formalnych w terminie i nie zaistniały przesłanki prawne do przywrócenia terminu do uzupełnienia braków formalnych apelacji, to rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych apelacji i odrzucania apelacji odpowiada prawu.

Sąd Apelacyjny przyjął ustalenia Sądu I instancji za własne, podzielił również ocenę prawną zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie widział podstaw prawnych do uwzględnienia żądań skarżącej zawartych w zażaleniu. Z tych też wszystkich względów zażalenie na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c. należało oddalić.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko